

Alþýðusamband Íslands

Alþingi
Nefndasvið Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 11.11.2020

Tilvísun: 202010-0029

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um almannatryggingar, nr.100/2007 (hækkun lífeyris), 25. mál.

Alþýðusamband Íslands hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum um frumvarp til laga um breytingu á lögum um almannatryggingar, nr.100/2007 (hækkun lífeyris), 25. mál.

Alþýðusambandið styður markmið frumvarpsins og telur eðlilegt bætur almannatrygginga fylgi þróun lægstu launa til að tryggja að kjör elli- og örorkulífeyrisþega dragist ekki aftur úr öðrum hópum.

Virðingarfyllst,
Þórir Gunnarsson
hagfræðingur ASÍ

LEB

Landssamband eldri borgara

Reykjavík 29. október 2020

Nefndasvið Alþingis

Austurstræti 8-12

150 Reykjavík

Okkur hefur borist ósk um umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um almannatryggingar, nr. 199/2007 (hækkun lífeyris).

Landssamband eldri borgara fagnar þessari tilögu til lagabreytinga. Því við höfum barist árum saman um að 69 gr. laga um að sú leið stjórnvalda að velja sífellt verri leiðina, „verðlagsþróun“, um áramót, þegar ákvörðun um hækkun almannatrygginga er ákveðin.

Þessi aðferð hefur afar slæm áhrif á stöðu lífeyrisþega þá sérstaklega þá verst settu.

Sú leið að velja verðlagsþróun hefur valdið mikilli kjaragliðnun sem er búin að éta upp ávinning þeirra sem fengu eitthvað við lagabreytinguna 2017.

Við þessa þróun verður ekki unað.

Viðringarfyllst,

f.h. LEB

Þórunn Sveinbjörnsdóttir
formaður

Umsögn Landssamtakanna Proskahjálpar um frumvarp til laga um almannatryggingar (hækkun lífeyris), 25. mál.

Landssamtökin Proskahjálpar þakka fyrir að hafa fengið frumvarpið til umsagnar og vilja koma eftirfarandi á framfæri varðandi það.

Með frumvarpi þessu er verið að tryggja að kaupgjaldsliður svokallaðra lífskjarasamninga nái til elli- og örorkulífeyrisþega með sambærilegum hætti og launafólks með lágar tekjur. Það að hækkun almannatrygginga hækki með allt öðrum hætti en lágmarkslaun í landinu leiðir til vaxandi gliðunar á milli launafólks annars vegar og örorkubótaþega hins vegar. Slíkt er með öllu óásættanlegt og afar óréttlátt.

Núverandi ríkistjórn hét því að bæta kjör öryrkja m.a. í stefnuýfirlýsingu sinni. Við það hefur ekki verið staðið.

Landssamtökin Proskahjálpar standa vörð um hagsmuni og réttindi fólks sem vegna fötlunar þarf margt hvert frá unga aldri að reiða sig alfarið á bætur almannatrygginga. Samtökin hafna því alfarið og fordæma að þeir einstaklingar séu ítrekað látið bíða eftir nauðsynlegum og réttlátum kjarabótum vegna þvingandi aðgerða ríkisvaldsins við að ná fram breytingum á örorkumati til framtíðar.

Samtökin minna einnig á að enn þá hefur ekki verið greitt út til öryrkja 1.1 miljarður kr. sem Alþingi ákvað á fjárlögum 2019 að skyldi nota til að bæta kjör þessa hóps

Með vísan til þess sem að framan segir mæla Landssamtökin Proskahjálpar eindregið með að frumvarpið verði samþykkt.

Virðingarfyllst.

Bryndís Snæbjörnsdóttir, formaður Proskahjálpar.

Árni Múli Jónasson, framkvæmdastjóri Proskahjálpar.

Reykjavík 11.11.2020

Efni: Umsögn Öryrkjabandalags Íslands (ÖBÍ) um frumvarp til laga um breytingu á lögum um almannatryggingar nr. 100/2007 (hækkun lífeyris) þingskjal 25 – 25. mál.

ÖBÍ styður og leggur ríka áherslu á að lífeyrir almannatrygginga verði hækkaður. ÖBÍ fagnar því þessu frumvarpi og styður eindregið að það fái brautargengi.

Kjör örorku- og endurhæfingarlífeyrisþega hafa dregist mjög aftur úr kjörum landsmanna. Atvinnuleysisbætur, sem almennt eru hugsaðar sem tímabundin framfærsla, eru orðnar talsvert hærri en örorkulífeyrir sem oft á tíðum er framfærsla og jafnvel eina framfærsla fatlaðs og langveiks fólks til lengri tíma, jafnvel áratugum saman. Óskertur örorkulífeyrir er til að mynda ekki nema 255.834 kr. á mánuði (fyrir skatt) eða 33.676 kr. lægri en grunnatvinnuleysisbætur. Eins og fram kemur í greinargerð frumvarpsins hefur kjaragliðnun lífeyris almannatryggingaverið mjög mikill frá því núverandi ákvæði í lögum um almannatryggingar um hækkun örorkulífeyris tók gildi. Alþingi er sérstaklega hvatt til að samþykkja afturvirkar hækkunir lífeyris almannatrygginga og er því tekið fagnandi að í frumvarpinu sé lögð til afturvirk hækkun í samræmi við hækkun lægstu launa frá 1. apríl 2019.

Krónutöluhækkunir sem samið var um í svonefndum lífskjarasamning eru umtalsvert hærri en þær hækkunir sem lífeyrisþegar hafa fengið á fjárlögum síðustu ár og þeirri hækkun sem boðuð er í fjárlagafrumvarpi fyrir árið 2021. Samanburður á krónutöluhækkunum örorkulífeyris og lágmarkslauna. (Tafla)

	2019	2020	2021	Samtals
Hækkun óskerts örorkulífeyris*	8.589	8.651	9.210	26.450
Hækkun lágmarkslauna**	17.000	18.000	16.000	51.000

*Framfærsluviðmið án heimilisuppbótar

**Lágmarkstekjutrygging í dagvinnu

Upphæðirnar fyrir hækkun ellilífeyris eru mjög svipaðar og hækkun örorkulífeyris, munar aðeins örfáum krónum. Samanlögð hækkun ellilífeyris á sama tímabili er 26.549 kr.

Mjög mikilvægt er að hækkunin samkvæmt frumvarpinu verði á örorku- og endurhæfingarlífeyri (grunnlífeyrir) og ellilífeyri án heimilisuppbótar. Í þessu felst annars vegar að hækkunin leggist á ofangreinda greiðsluflokka og hins vegar að óskertar lífeyrisgreiðslur (framfærsluviðmið) án heimilisuppbótar verði jafnháar lágmarkslaunum hverju sinni afturvirkt frá apríl 2019.

Eðlilegt væri að örorkulífeyrir væri talsvert hærri en lágmarkslaun og til að teljast mannsæmandi framfærsla ætti hann að vera um 500.000 kr. Fatlað fólk ber oftast aukinn kostnað af fötlun sinni og eða veikindum.

Í greinargerð með frumvarpinu kemur fram að samhliða breytingunum þurfi að draga úr vægi tekjuskерðingar vegna sérstakrar framfærsluuppbótar. ÖBÍ tekur undir þetta og áréttar mikilvægi þess að dregið sé verulega úr tekjuskерðingum við útreikning lífeyris til örorku- og endurhæfingarlífeyrisþega til að koma í veg fyrir keðjuverkandi skerðingaráhrif.

ÖBÍ hefur stutt og lagt ríka áherslu á að frumvarp á þingskjali 54. - 54. mál um afnám „krónu á móti krónu“ skerðinga verði að lögum. Breytingin sem lögð er fram í því frumvarpi er ákaflega einföld og auðveld í framkvæmd, einfaldar framfærslukerfið, tryggir að innbyrðis tekjutengingar eru teknar út og nær til allra örorku- og endurhæfingarlífeyrisþega.

Ekkert um okkur án okkar.

Puriður Harpa Sigurðardóttir
Formaður ÖBÍ